

Του
**Κωστή Χ.
Πλάντζου**
kottisplanzou@gmail.com

Ρεπορτάζ

Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων

14,1 ΔΙΣ. ANTIBARO ΣΤΗΝ ΚΡΙΣΗ

Φόβοι για δύσκολη τριετία λόγω Τραμπ - Ποσό-ρεκόρ με το 5,7% του ΑΕΠ το 2025 για μεγάλα έργα, αγρότες, εργαζομένους και επιχειρήσεις: πώς και πού θα μοιραστούν

Φόβος πως αρχίζει μια νέα περίοδος διεθνούς κρίσης, διάρκειας δύο ή τριών ετών ίσως, εκφράζουν στην κυβέρνηση λόγω της «θύελλας Τραμπ». Προσοπαρόν φαίνεται ότι όλα τα σημεία εξέγκου λειτουργίας της παγκόσμιας οικονομίας έχουν ασπάζει να φρεναρούν τις εξελίξεις. «Ο τύραννος φλέγεται» και αν ο διεθνής εμπορικός πόλεμος ενταθεί με κλιμάκωση διασπών και κυρώσεων, μπορεί η τριετία μέχρι το 2027 να αναπλάει όλα όσα γνωρίζαμε ή προβλέπαμε.

Αν οι αντιστοιχίες επιβεβαιωθούν, πρότα θύματα της κρίσης θα είναι οι επιχειρήσεις και ύστερα οι εργαζόμενοι και το κράτος. Ήδη διαφαίνεται ότι ανακόπτεται η μείωση των επιτοκίων δανεισμού.

Τα ευρωπαϊκά επιτόκια δεν θα πέσουν όσο γρήγορα είχε προεξοφληθεί και ενδεχομένως να κολλήσουν στο 1,75%-2% αντί να υποκαρπύσουν στο 1,5%, όπως σχεδίαζε η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα.

Σε συνθήκες κρίσης, για να υποκαρπύσει το κόστος για τις επιχειρήσεις, ενδεχομένως η Ευρώπη να χρειαστεί ένα νέο QE (αυγόγραμμα ποσοτικής χαλάρωσης), όπως αυτό που έχασε προ μενταίους. Το εργαλείο, όμως, κρύβει κινδύνους γιατί η Ε.Ε. θα χρειαστεί και πάλι δανεικά. Ωστόσο στην παρούσα συγκυρία το χρήμα δεν περισσεύει, αλλά ηρωοισθεί να βρει καταφύγιο για να κρυφτεί.

Γραμμή άμυνας

Για να βγει η δύσκολη αυτή διετία ή τριετία, η κυβέρνηση σχεδιάζει να βάλει και δικά της αναχώματα, πέραν εκείνων που θα ενεργοποιήσει η Ευρώπη. Στην περίπτωση της Ελλάδας, μετά το πέρας του 2026 τελευτώνουν οι ενισχύσεις που λαμβάνει η χώρα από το Ταμείο Αντακαμψίας και Ανθεκτικότητας. Το ευρωπαϊκό ταμείο που συγχρηματοδοτεί το ελληνικό Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων (ΠΔΕ) κλείνει, αφού τα κονδύλια που θα γίνονταν παραγωγικές επενδύσεις για ανάπτυξη, θα καταλήγουν στην κατασκευή οδών, πυρτήσεων και οχηματοκινήτων.

Οι γενικότερες εξελίξεις φαίνεται να αποστέλλουν σχέψεις και σχέδια για νέα παράταση και επέκταση του προγράμματος πανευρωπαϊκά, υποχρεώνοντας την κυβέρνηση να οργανώσει ειδικές γραμμές άμυνας.

Άμεσα το οικονομικό επιτελείο σχεδιάζει να κινητοποιήσει 14,1 δισ. του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και Ανάπτυξης για φέτος, δηλαδή λεφτά για μεγάλα έργα, αγρότες, εργαζομένους, επιχειρήσεις. Σύμφωνα με πληροφορίες του «business stories», μάλιστα, θα στείλει περισσότερο το «εθνικό παρτίδο», με στόχο να αυξηθεί η χρηματοδότηση του ΠΔΕ κατά τουλάχιστον 200 εκατ. ευρώ κάθε χρόνο (ή έως και 500 εκατ. ευρώ κάθε χρόνο αν το απαιτήσουν οι συνθήκες) από το 2026 και μετά, όταν τα ευρωπαϊκά ποσά φτάσουν στο όριο.

Αντικαρκινικά, οι νέες προτεραιότητες και ανάγκες ορίζονται, αλλά δεν

ανατρέπουν πλήρως το βασικό πρόταγμα της κυβέρνησης, το οποίο είναι μέχρι σήμερα ότι από το 2026 «θα επιταχυνθεί και στην κοινωνία και στη μεγάλη ιδέα» όπως ο δημοκρατικός κόπος που διασπάζεται από τα δημοκρατικά ιδεολώματα και την ταχεία μείωση του χρόνου.

Πού θα πάνε τα λεφτά

Διόλου τυχαία, μόλις την προηγούμενη Πέμπτη η Γενική Γραμματεία Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων ενεργοποίησε το νέο ΠΔΕ για το 2025. Η απόφαση αυτή υποβλήθηκε ουσιαστικά οδικό χάρτη, το εργαλείο λειτουργίας της κρατικής μηχανής που κατευθύνει ένα εντυπωσιακό πακέτο πόρων σε έργα που φέρνουν να αποστέλλουν αντίβαρο στην οικονομική κρίση.

Η εγκύκλιος δεν μοιράζει απλώς χρήματα, αλλά θέτει και σαφείς κανόνες και προτεραιότητες, λειτουργώντας ως στρατηγική πυλώνα για την αξιοποίηση αυτών των 14,1 δισ. ευρώ. Αν και δεν κατανομάζει κάθε μεμονωμένο έργο, οι καταστάσεις είναι σαφείς και ευθυγραμμίζονται με τους μεγάλους στόχους της χώρας και της Ευρώπης.

■ **Πρόσβαση μετάβαση:** έργα που σχετίζονται με Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας, ενεργειακά αναβάθμιση κτιρίων, προστασία του περιβάλλοντος, δικαιοσύνη υδάτων και αποβλήτων και προστασία στην κλιματική αλλαγή αναμένεται να έχουν πρωταγωνιστικό ρόλο, αξιοποιώντας κυρίως τους πόρους του Ταμείου Ανάκαμψης και του ΕΣΠΑ.

■ **Ψηφιακός μετασχηματισμός:** επι-

κταση των δικτύων οπτικών ινών, ψηφιοποίηση του κράτους (e-governance), νέες ηλεκτρονικές διαδικασίες παντού για μείωση χρόνου και κόστους των επιχειρήσεων, ενίσχυση των ψηφιακών δεξιοτήτων εργαζομένων αλλά και των ψηφιακού μετασχηματισμού των επιχειρήσεων αποτελούν κεντρικό άξονα, με σημαντική χρηματοδότηση από ευρωπαϊκούς και εθνικούς πόρους.

■ **Υποδομές νέας γενιάς:** σιδηρόδρομοι και έσοδα νέων έργων σε μεταφορές (οδικό δίκτυο, σιδηρόδρομοι, λιμάνια, αεροδρόμια), ενέργεια (δίκτυα) αλλά και κοινωνικές υποδομές (αναβάθμιση νοσοκομείων, σχολείων) που στήριζαν την ανάπτυξη και βελτιώνουν την καθημερινότητα και το επιχειρηματικό περιβάλλον.

■ **Ανταγωνιστικότητα, παραγωγικότητα και καινοτομία:** Χρηματοδότηση για την έρευνα και την ανάπτυξη, ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και εξωστρέφειας (δίκτυα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων για να κερδίσουν νέες αγορές), αλλά και στήριξη της έρευνας με την παραγωγή.

■ **Περιφερειακή ανάπτυξη και κοινωνική συνοχή:** το ΠΔΕ δίνει έμφαση στη μείωση των περιφερειακών ανισοτήτων, στήριξη της οικονομίας σε λιγότερο αναπτυγμένες περιοχές, υψιστά και ορεινές ζώνες.

■ **Ανθρώπινο δυναμικό:** επενδύσεις στην εκπαίδευση, στην κατάρτιση και την ανάπτυξη δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού για ενίσχυση της υποδοχόμενης κλάδας εργαζομένων.

Από το σχέδιο... στην πράξη

Πελαγικός δίνει μεγάλη έμφαση στην αποτελεσματικότητα. Δεν αρκεί μια καλή ιδέα, αλλά χρειάζεται και όριμο σχέδιο για να διεκδικήσει μερίδιο από τα 14,1 δισ. ευρώ. Και περιγράφει τα βασικά βήματα ως εξής:

1/ **Πρόταξη:** οι φορείς υλοποίησης (υπουργεία, περιφέρειες, δήμοι κλπ.) καταθέτουν τις προτάσεις τους για νέα έργα ή για συνέχιση υφιστάμενων (συνεχιζόμενα έργα).

2/ **Αξιολόγηση:** οι προτάσεις περνούν από κρίση. Εξετάζεται η σκοπιμότητά τους (αν υπηρετούν τους στρατηγικούς στόχους), αναπροβλεπόμενα (αν υπάρχουν οικονομικές μελέτες, δόσεις κλπ.), ο ρεαλισμός της υλοποίησής τους και η ικανότητα των φορέων να υλοποιήσει το έργο. Πρωτίστως είναι λέξη κλειδί για να μην καθυστερούν τα έργα.

3/ **Ενταξη και χρηματοδότηση:** εξοφών εγκρίσεις, τα έργα εντάσσονται στο ΠΔΕ (είναι στο εθνικό έργο-ο σύγχρονο οδοσυστήμα) και ξεκινά η ροή χρηματοδότησης σύμφωνα με την πρόβλεψη.

4/ **Παρακολούθηση:** η πορεία των έργων παρακολουθείται στενά για να διασφαλιστεί η πλήρης των διαχειριστικών και οικονομικών διαδικασιών.